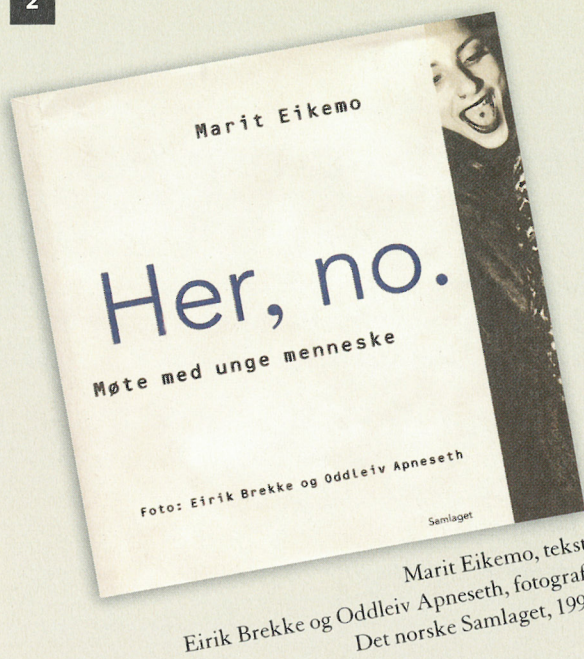




Marit Eikemo, tekst.
Eirik Brekke og Oddleiv Apneseth, fotografi.
Det norske Samlaget, 1999.

Her, no

Marit Eikemo er frilansjournalist. I 1999 ga Det norske Samlaget ut boka «Her, no» som inneheld Marit Eikemo sine skildringar av 19 møte med ungdommar, dei fleste frå Vestlandet. Boka er illustrert med svart-kvitt fotografi tekne av fotografane Eirik Brekke og Oddleiv Apneseth. «Her, no» er ei sjeldent god bok. Tekstene er sjølvsikre, sjølvkritiske, skjelvande, stolte og såre – og heile tida på ungdommane sine eigne premiss. Fotografia er unike. Dei kjem så nær, så nær, men blir aldri utleverande. Boka er og veldig morosam utan å bli moteprega ironisk. Eg har testa henne ut på mine eigne (kritiske) tenåringar, og dei er samde med mor si for ein gongs skuld.

Eg las eit intervju med Marit Eikemo i samband med utgjevinga av boka. Ho sa noko slikt som at «ungdom blir ofte sett inn i eit trendbilete som dei knapt kjenner seg att i». Det ho har greid gjennom sine skildringar av vanleg norsk ungdom er å syne kor forskjellige dei (sjølv sagt!) er. Me møter industriarbeidaren Jonny som ser optimistisk på 40 arbeidsår på samme bedrift, lengtande ungjenter som drøymmer om finare gitar og betre diskotek enn i heimbygda, bygutten Kim som teikner, røykjer hasj og er prinsippielt opptatt av å prøve ut grenser.

Utposten vil takke Marit Eikemo og Eirik Brekke (som har teke fotografia som me har nytta her) for at me får trykke eit utdrag frå «Her, no». Me vil og takke Det norske Samlaget for ubyråkratisk velvilje. Til gjengjeld vil me oppmode alle som kjem i kontakt med unge menneske i arbeidet sitt eller som er opptekne av korleis ungdom har det eller som rett og slett likar gode tekster og fine bilete: Kjøp boka (og gje henne i gåve til neste konfirmant i familien...)

Elisabeth Swensen

Livet er

Den største aktiviteten i Ålvik er tungtrafikken som dundrar forbi. Bilar på veg til ein annan stad enn Ålvik. Like før sentrum står eit skilt som viser kilometeravstanden til Oslo, Kvanndal og Granvin. Kjør berre vidare, seier skiltet. Men dersom ein likevel stoppar ein sein ettermiddag, blir ein møtt av den einaste gjesten på den einaste kafeen. Han ser på deg og spør: «Kven er du?»

Det er ingen som ventar at nokon skal stoppe i Ålvik. Berre dei som er fødte her må opphalde seg på staden frå ei tid til ei anna. Frå barndom til vaksen. Til dei er gamle nok til å velje sjølv.

– Når eg blir vaksen, vil eg bu på Voss eller i Stavanger. Kanskje Bergen, eller kanskje Oslo... Nei forresten, ikkje Oslo, der ville eg følt meg som ein bondeknøl, seier Kari Helen. Ho tar seg i det og blir brydd.

Det er ikkje så verst her heller, i følgje femtenåringane. På skulen er det ingen som blir mobba, det er trygt og godt, seier dei. Det er trygt og godt. Og kaldt. Dei sit og hakkar tenner på ein benk i eit skur, klynger seg saman og knepper jakkene tett rundt seg. Om nokre år skal dei gjere noko anna. I mellomtida sit dei på denne benken i dette skuret og ventar på at tida skal gå. Dei ventar på betre tider. Dei ventar på sommaren då det ikkje lenger er

